

**FYLKESMANNEN I ROGALAND
UTDANNINGSAVDELINGA**

TILSYNSRAPPORT

Bjerkreim kommune

1. Tema for tilsynet

Tema for tilsynet var spesialundervisning, jf. opplæringslova kapittel 5.

Tilsynet med Bjerkreim kommune skulle kontrollere om kommunen oppfyller lova sine krav til spesialundervisning og om kommunen har eit forsvarleg system for å ivareta dette, jf opplæringslova § 13-10 andre ledd.

2. Kva er kontrollert i tilsynet

Rapporten er utarbeidd etter tilsyn med Bjerkreim kommune 02.12.2010. Tilsynet fokuserte på om kommunen oppfyller visse lovkrav innafør oppgitte emne, sjå "Tema for tilsynet".

Tilsynet omfatta mellom anna undersøkingar om:

- aktivitetar blir utførte som dokumentert og uttalt
- kommunen driv verksemda si innafør eigne rammer og dei rammene styresmaktene har sett

Tilsynet vart gjennomført ved gransking av dokument, ved intervju av sentralt plasserte personar i organisasjonen, og ved verifikasjon av om rutinar, prosedyrar og instruksar blir følgde opp i praksis. Tilsynet fokuserte på kommunen si oppfyling av krav på områda nemnde ovanfor. Eventuelle funn ved tilsyn blir formulerte som pålegg med korreksjonspunkt.

Det blir presisert at tilsynsrapporten ikkje gir ei heilskapleg vurdering av skolen og kommunen. Rapporten omhandlar berre resultat frå tilsynet som er gjennomført på det temaet som er valt.

3. Om gjennomføringa av tilsynet

Etter opplæringslova, lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa, § 14-1 andre ledd, har departementet heimel til å føre tilsyn med offentlege skolar. Fylkesmannen er delegert slik mynde, og skal ha tilgang til skoleanlegg og dokumentasjon.

Framdrifta i tilsynet har vore følgjande:

- 30.09.10 - varsel om tilsyn med pålegg om å sende inn dokumentasjon
- 16.11.10 - mottak av dokumentasjon
- 02.12.10 - formøte + gjennomføring av intervju
- 01.02.11 - utsending av førebels rapport og varsel om pålegg
- 24.03.11 - utsending av endeleg rapport med pålegg om retting

Følgjande personar har blitt intervjuet:

Kommunalsjef Rune Andersen

Rektor Dag Vogt, Bjerkreim skule

Lærer Gudbjørg Bjerkreim, Bjerkreim skule

Rektor Kjersti Stendal Bjerkreim, Vikeså skule

Lærer Elin Ramsland Friestad, Vikeså skule

Leiar PPT Jon Geir Bauge

4. Lovkommentar – minimumskrav - dokumentasjon - vurdering

§ 5-1. Rett til spesialundervisning

Elevar som ikkje har eller som ikkje kan få tilfredsstillande utbytte av det ordinære opplæringstilbodet, har rett til spesialundervisning.

I vurderinga av kva for opplæringstilbod som skal givast, skal det særleg leggjast vekt på utviklingsutsiktene til eleven. Opplæringstilbodet skal ha eit slikt innhald at det samla tilbodet kan gi eleven eit forsvarleg utbytte av opplæringa i forhold til andre elevar og i forhold til dei opplæringsmåla som er realistiske for eleven. Elevar som får spesialundervisning, skal ha det same totale undervisningstimetalet som gjeld andre elevar, jf. § 2-2 og § 3-2.

Lovkommentar

I Utdanningsdirektoratet sin Veileder om spesialundervisning... står det blant anna at: "Det følger av formålsparagrafen i opplæringslova at alle elevar, lærlinger og lære kandidater skal få en opplæring som er tilpasset den enkeltes evner og forutsetninger. Dette betyr blant annet at innenfor rammen av de ordinære ressurser som er stilt til disposisjon – og som kan variere – har alle i rimelig grad krav på oppmerksomhet ut fra den enkeltes behov (ordinær tilpasset opplæring). Også spesialundervisning er en form for tilpasset opplæring, men ikke all tilpasset opplæring er spesialundervisning. Spesialundervisning innebærer at det på bakgrunn av enkeltvedtak settes i gang særskilte tiltak for en som ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen, tiltak som bare noen har krav på."

Det følgjer av opplæringslova § 5-1 at vedtak om spesialundervisning skal vere så klart og fullstendig at det ikkje er tvil om kva for opplæringstilbod eleven skal få. Kommunen skal førebu og avgjere ei sak om spesialundervisning utan ugrunna opphald, og vedtak om spesialundervisning skal kunne fattast når det er behov for det, dvs. gjennom heile året.

Avvik frå sakkunnig vurdering skal grunngjevast i vedtaket, jf. opplæringslova § 5-3 siste ledd.

Ei avgjerd om ikkje å gi rett til spesialundervisning, er å sjå på som eit enkeltvedtak, jf. forvaltningslova § 2 b. Dersom ein elev har sakkunnig vurdering om behov for spesialundervisning, enten spesialundervisning vert tilrådd eller ikkje tilrådd, skal det fattast grunngjeve vedtak.

Bruken av omgrep i vedtaket skal vere i samsvar med opplæringslova § 5-1.

"Tilfredsstillande utbytte" i første ledd må sjåast i samanheng med "forsvarleg utbytte" i andre ledd. Den skjønsmessige vurderinga av om eleven har rett til spesialundervisning og kva eit eventuelt tilbod om spesialundervisninga skal gå ut på, må knytast til prinsippet om likeverdig opplæring.

I Utdanningsdirektoratet sin Veileder om spesialundervisning.. s. 23 går det fram: "For at enkeltelever skal kunne tas ut av den ordinære basisgruppen/klassen må skolen ha et rettslig grunnlag. Grunnlaget for å ta enkeltelever ut av den ordinære basisgruppen/klassen vil enten være at eleven har enkeltvedtak om spesialundervisning hvor denne formen for organisering er fastsett, jf. opplæringsloven §5-1, eller enkeltvedtak om særskilt norskopplæring.. Selv i disse tilfellene vil ikke skoleeier/skolen fritt kunne ta eleven ut av den ordinære opplæringen... Et hvert tiltak som strider mot hovedregelen, må være basert på en faglig vurdering og begrunnes med at eleven ikke har mulighet til å få tilfredsstillende utbytte av den ordinære opplæringen i den ordinære basisgruppen/klassen."

Skal det være mogleg å realisere spesialundervisningsopplegg i samsvar med lova sine krav, må ein også stille til disposisjon dei ekstra ressursane som er nødvendige. Kommunen har såleis ikkje høve til å avslå eit rettkome krav på spesialundervisning med den grunngjevinga at det ikkje er avsett midlar i budsjettet.

Elles er det lagt til grunn at opplæringslova § 5-1 uttrykkjer ein individuell rett for den enkelte eleven.

Minimumskrav (ikkje uttømande)

Skoleeigar skal:

- med utgangspunkt i læreplanmåla og kva som bør kunne forventast på ulike tidspunkt, fange opp elevar som ikkje har tilfredsstillande utbytte av opplæringa (kartleggingsprøvar m.m.)
- sikre at vedtak om spesialundervisning skal kunne fattast når det er behov for det, dvs gjennom hele året.
- dersom ein elev har sakkunnig vurdering om behov for spesialundervisning, enten spesialundervisning vert tilrådd eller ikkje tilrådd, skal det fattast vedtak.
- sikre at vedtak om spesialundervisning er så klare og fullstendige at det ikkje er tvil om kva slags opplæringstilbod eleven skal få. Vedtaket skal omhandle innhald, organisatorisk gjennomføring, kompetanse og omfang av opplæringa. Omfang skal som hovudregel gjevast i årstimar.
- sikre at elevar som får heile eller delar av si opplæring utanfor basisgruppa/klassen, har sakkunnig vurdering og enkeltvedtak som synleggjer behovet for slik opplæring.
- sikre at vedtaka vert gjennomførte og at det er samsvar mellom vedtaket og IOP/halvårsrapport
- sikre at vedtaket inneheld opplysninger om klageadgang, klageinstans og klagefrist.

Dokumentasjon og vurdering

Det går fram av dokumentasjon og intervju at skolane kartlegg om elevane har tilfredsstillande utbytte av opplæringa. Dette blir mellom anna gjort ved hjelp av ulike kartleggingsprøvar og ulike testar som skolane sjølve gjennomfører. Bjerkreimmodellen, som vert nytta ved Bjerkreim skule, er ein systematisk gjennomgang av kvar einskild elev på skolen. Sentralt i dette arbeidet er observasjonar og testar av elevane, samt gjennomgang på team og koordineringsteam for å sikre at det blir sett i verk tiltak dersom elevane treng ekstra oppfølging. Dette blir gjennomført haust og vår. I koordineringsteamet sit rektor, spes.ped kontakt og sosiallærer, samt kontaktlærer for det aktuelle trinnet.

Vikeså skole nyttar også koordineringsteam til gjennomgang og drøfting av elevar. Det ligg vidare føre dokumentasjon frå ei rekkje møte i ressursteamet ved skolen der tema for tilsynet i stor grad er synleggjort og drøfta. Skolen har også utarbeidd ein oversikt over alle elevane som har sakkunnig vurdering og enkeltvedtak om spesialundervisning.

Begge skolane har utvida ressursteam der elevar med ulike utfordringar blir drøfta saman med andre instansar i kommunen.

Det er utarbeidd rutinar for tilmelding til PP-tenesta, og det kom fram i intervju at tilmelding og påfylgjande vedtak kan gjerast heile året.

Det er vurdert 6 elevsaker for elevar med enkeltvedtak om spesialundervisning frå Bjerkreim skule. Vedtaka viser til at dei er heimla i § 5-1, og omgrepsbruken er i samsvar med

opplæringslova. Ei av elevsakene syner at eleven er vurdert til ikkje lenger å ha rett til spesialundervisning, og det er fatta vedtak om dette.

Vedtaka er svært kortfatta og standardformuleringa omhandlar omfang i "ca ... timar" og korleis spesialundervisninga skal gjevast, eksempelvis som einetimar, i gruppe eller som tolærarsystem i klassen. Vedtaka seier ikkje noko om kva fag som spesialundervisninga omfattar.

Eit vedtak som ikkje omhandlar kva fag spesialundervisninga skal gjevast i, er ikkje i samsvar med lovkrava som inneber at eit vedtak skal vere så klart og tydeleg at det ikkje er tvil om kva opplæring eleven skal få. IOP-ar og halvårsrapportar for nokre av elevane syner at det blir gitt spesialundervisning i andre fag enn det som er tilrådd av PP-tenesta. Eit enkeltvedtak er juridisk bindande, og opplæringa skal gjevast i samsvar med dette. Ved endring i behov må PPT på ny vurdere dette, utarbeide ny sakkunnig vurdering og skolen må fatte nytt vedtak.

Vedtaka inneheld informasjon om klageadgang og klagefrist, men ikkje kven som er klageinstans. Det kom fram i intervju at skolen skulle sende eventuelle klagesaker til kommunen. Klager på spesialundervisning skal sendast kommunen som førsteinstans, men det må gå fram av vedtaka at Fylkesmannen er klageinstans. Det å ikkje opplyse om klageinstans er i strid med forvaltningslova, jf. § 27.

I to av elevsakene tilrår PPT assistent, utan at dette er omtala i vedtaket. Det er ikkje grunngeve i vedtaka at det er gjort avvik frå den sakkunnige vurderinga når det gjeld assistentressurs. Dette er ikkje i samsvar med oppl. §5-3 siste ledd: "Dersom vedtaket frå kommunen eller fylkeskommunen avvik frå den sakkunnige vurderinga, skal grunngevinga for vedtaket blant anna vise kvifor kommunen eller fylkeskommunen meiner at eleven likevel får eit opplæringstilbod som oppfyller retten etter § 5-1, § 5-2 og § 5-7."

Ved Vikeså skule er det vurdert 6 elevsaker for elevar med enkeltvedtak om spesialundervisning. Vedtaka viser til at dei er heimla i § 5-1 og omgrepsbruken er i samsvar med opplæringslova. Det er vist til klageadgang, klagefrist, og kven som er klageinstans.

Fylkesmannen har fått ettersendt 2 elevsaker der elevar er "utplassert" ein dag i veka. I sakkunnig vurdering for den eine eleven er ikkje slik utplassering vurdert og tilrådd, og det er ikkje fatta vedtak om utplassering. I den andre saka er eleven tilmeldt PPT for slik vurdering, men på grunn av saksbehandlingstida ligg det enno ikkje føre sakkunnig vurdering for denne eleven. Det er heller ikkje fatta enkeltvedtak om utplassering. Det kom fram under tilsynet at skolen er kjent med at det skal liggje føre ei sakkunnig vurdering, og saka er difor meldt til PPT. Av ulike årsaker er det ikkje fatta vedtak.

Det går fram av dokumentasjonen at elevane ikkje får opplæring knytt til kompetansemål i læreplanverket den dagen dei er "utplasserte". Læreplanverket er ei forskrift og læreplanar for fag kan difor ikkje avvikast utan at det blir fatta vedtak om slike avvik. Skolen må fatte vedtak der det går fram kva kompetansemål som skal ivaretakast når eleven er "utplassert", eller det må fattast vedtak der eleven blir fritatt frå deler av opplæringa, jf. § 2-1, fjerde ledd. I begge tilfelle må det liggje føre ei sakkunnig vurdering som omhandlar dette.

Det kom fram av dokumentasjon og gjennom intervju at PPT har lagt til grunn heile klokketimar i den sakkunnige vurderinga, medan skolane har lagt til grunn 45 min. i sine vedtak. Eksempelvis vil ein elev som er tilrådd 300 årstimar av PPT, få redusert tilbodet til 225 årstimar à 60 min. når vedtaket tildeler 300 timar. Slik vedtaka er utforma, vil elevane såleis ikkje få tilrådd ressurs. Etter Fylkesmannen si vurdering må dette avklarast og synleggjerast for å få lik praksis. Dersom PPT og skolane opprettheld sin praksis, må skolane synleggjere omrekning i vedtaka.

Fylkesmannen sin konklusjon

Bjerkreim skule sine enkeltvedtak om spesialundervisning er ikkje i samsvar med opplæringslova og forvaltningslova, jf. oppl. § 5-1 og fvl § 27.

Vikeså skule har ikkje fatta enkeltvedtak for elevar som får opplæring på alternativ opplæringsarena, jf. oppl. § 5-1.

§ 5-3. Sakkunnig vurdering

Før kommunen eller fylkeskommunen gjer vedtak om spesialundervisning etter § 5-1, eller vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter § 5-7, skal det liggje føre ei sakkunnig vurdering av dei særlege behova til eleven. Vurderinga skal vise om eleven har behov for spesialundervisning, og kva for opplæringstilbod som bør givast.

Den sakkunnige vurderinga skal blant anna greie ut og ta standpunkt til

- eleven sitt utbytte av det ordinære opplæringstilbodet*
- lærevanskar hjå eleven og andre særlege forhold som er viktige for opplæringa*
- realistiske opplæringsmål for eleven*
- om ein kan hjelpe på dei vanskane eleven har innanfor det ordinære opplæringstilbodet- kva for opplæring som gir eit forsvarleg opplæringstilbod.*

Departementet kan gi nærmare forskrifter om den sakkunnige vurderinga.

Dersom vedtaket frå kommunen eller fylkeskommunen avvik frå den sakkunnige vurderinga, skal grunngivinga for vedtaket blant anna vise kvifor kommunen eller fylkeskommunen meiner at eleven likevel får eit opplæringstilbod som oppfyller retten etter § 5-1, § 5-2 og § 5-7.

Departementet kan gi nærmare forskrifter om den sakkunnige vurderinga.

Dersom vedtaket frå kommunen eller fylkeskommunen avvik frå den sakkunnige vurderinga, skal grunngivinga for vedtaket blant anna vise kvifor kommunen eller fylkeskommunen meiner at eleven likevel får eit opplæringstilbod som oppfyller retten etter § 5-1, § 5-2 og § 5-7.

Lovkommentar

I følgje regelen skal det gå fram av den sakkunnige vurderinga kva for spesialundervisning som bør gjevast. PPT som sakkunnig instans skal sjølvstendig gjere greie for og ta standpunkt til innhald, organisering, kompetanse og omfang av spesialundervisninga. Den sakkunnige vurderinga er formelt sett eit sentralt grunnlagsdokument for enkeltvedtaket.

For at kommunen si sakshandsaming skal vere tilfredsstillande, må vedtaket ta utgangspunkt i sakkunnig vurdering. Opplæringslova § 5-3, siste ledd, presiserer at ved avvik frå den sakkunnige vurderinga, skal grunngjevinga for vedtaket blant anna vise kvifor kommunen meiner at eleven likevel får eit opplæringstilbod som oppfyller retten etter § 5-1. Vedtaket skal individuelt grunngjevast.

I Utdanningsdirektoratet sin "Veileder til opplæringsloven.." s. 63 står: "Den sakkyndige vurderingen skal angi omfanget av elevens behov for spesialundervisning. Å avgi en sakkyndig vurdering uten å angi omfanget vil være en ufullstendig vurdering, og den kan ikke sies å gi en klar og tydelig angivelse av elevens behov. Sakkyndig har heller ikke oppfylt kravene i § 5-3 annet ledd dersom omfanget ikke er angitt. En angivelse av timer er en nødvendig del av kravet i § 5-3 annet ledd siste strekpunkt: "kva for opplæring som gir eit forsvarleg opplæringstilbod". Angivelsen om omfanget inkluderer uttalelser om elevens behov for tid til spesialundervisning.

Det gjelder blant annet tid som må fordeles på ulike organisatoriske løsninger, behov for særskilt kompetanse og ekstra personale som må settes inn (særskilt lærerkompetanse, assistent), dersom dette er nødvendig for at eleven skal få et forsvarlig tilbud.”

Minimumskrav (ikkje uttømande):

Skoleeigar skal:

- sikre at det ligg føre ei aktuell sakkunnig vurdering før kvart enkeltvedtak om spesialundervisning.
- sikre forsvarleg sakshandsamingstid frå PPT har mottatt melding om behov for sakkunnig vurdering og til vedtak ligg føre, jf forvaltingslova § 11a.
- sikre at den sakkunnige vurderinga er utforma i samsvar med krava i opplæringslova. I dette ligg at:
 - PPT som sakkunnig instans skal sjølvstendig skal gjere greie for og ta standpunkt til innhald, organisering, kompetanse og omfang av spesialundervisninga i den sakkunnige vurderinga.
 - PPT skal presisere omfanget av spesialundervisninga.

Dokumentasjon og vurdering

Det ligg føre sakkunnige vurderingar for alle enkeltvedtak som er tilsendt Fylkesmannen. Dei sakkunnige vurderingane gjer greie for kompetanse og omfang av spesialundervisning. Formuleringa ”tett oppfølging av miljøarbeidar/assistent gjennom skoledagen” er etter Fylkesmannen si vurdering likevel for upresis og må presiserast i årstimar slik at det blir klart og tydeleg kva som er tilrådd. Omfang for pedagog er oppgitt i timar pr veke eller årstimar. Det går fram av dokumentasjon og intervju at PPT har lagt til grunn 60 min. timar, medan skolane har lagt til grunn 45 min. i sine vedtak. Etter Fylkesmannen si vurdering må dette avklarast og synleggjerast slik at det er ei felles forståing om dette jf. kommentar ovanfor.

Det er ettersendt to sakkunnige vurderingar for elevar med dysleksi. Ein av desse er vurdert til å ha rett til spesialundervisning, for den andre eleven er det berre konstatert dysleksi utan at retten til spesialundervisning er vurdert. PP-tenesta har i kommentar til førebels tilsynsrapport orientert om at sistnemnde elevsak ikkje var å rekne som ei sakkunnig vurdering. I ein prosessperiode der skolane sjølv skulle overta ansvaret for kartlegging av dysleksi, bad skolen om ei skriftleg vurdering av om ein aktuell elev hadde dysleksi. Etter Fylkesmannen si vurdering må skolane ved konstatering av dysleksi vurdere om dysleksidiagnosen vil utløyse rett til spesialundervisning. Slike saker må vidareformidlast til PPT for sakkunnig vurdering.

I dei tilsendte elevsakene er det skildnad på korleis dei sakkunnige vurderingane er utforma når det gjeld innhald. I fleire av elevsakene er dei sakkunnige vurderingane 2-5 år gamle. Alle desse er gjennomgått i 2010 og gjort gjeldande for inneverande skoleår. Dei eldre sakkunnige vurderingane inneheld ikkje opplysningar om eventuelle avvik frå kompetansemål. Det går fram av desse at dette skal synleggjerast i IOP-en. Sakkunnige vurderingar frå 2010 inneheld formuleringar om kva som er realistiske opplæringsmål for eleven og eventuelle avvik frå kompetansemål.

PP-tenesta har dermed endra sin praksis slik at dei nye sakkunnige vurderingane er i samsvar med lovkrav i oppl. § 5-3. PP-tenesta må likevel ta ein gjennomgang av dei eldre sakkunnige vurderingane og sjå til at desse blir i samsvar med lovkrava. I kommentar til førebels rapport går det fram at PPT no har ein gjennomgang av dei sakkunnige vurderingane. Det var sett ein frist til 15.februar for å få alle dei sakkunnige vurderingane i samsvar med lovkrava.

Fylkesmannen tar desse opplysningane til etterretning, og ser positivt på meldinga om at pålegget og korreksjonspunktet alt er retta. Det er likevel slik at vår vurdering av situasjonen gjeld på tilsynstidspunktet, og vi opprettheld dermed vår vurdering og konklusjon.

Fylkesmannen sin konklusjon

Bjerkreim kommune sikrar ikkje at alle dei sakkunnige vurderingane er i samsvar med lovkrava.

Opplæringslova § 5-4. Nærmare om saksbehandlninga i samband med vedtak om spesialundervisning

Eleven eller foreldra til eleven kan krevje at skolen gjer dei undersøkingar som er nødvendige for å finne ut om eleven treng spesialundervisning, og eventuelt kva opplæring eleven treng. Undervisningspersonalet skal vurdere om ein elev treng spesialundervisning, og melde frå til rektor når slike behov er til stades.

Før det blir gjort sakkunnig vurdering og før det blir gjort vedtak om å setje i gang spesialundervisning, skal det innhentast samtykke frå eleven eller frå foreldra til eleven. Med dei avgrensingane som følgjer av reglane om teieplikt og § 19 i forvaltningslova, har eleven eller foreldra til eleven rett til å gjere seg kjende med innhaldet i den sakkunnige vurderinga og til å uttale seg før det blir gjort vedtak.

Tilbod om spesialundervisning skal så langt råd er, formast ut i samarbeid med eleven og foreldra til eleven, og det skal leggjast stor vekt på deira syn.

Lovkommentar

I Utdanningsdirektoratet sin Veileder om spesialundervisning..står: "Loven må forstås slik at skolen har et selvstendig ansvar for at det blir forsvarlig vurdert om alle elevene får tilfredsstillende utbytte av opplæringen, og ansvar for å ta opp spørsmålet om hva som eventuelt kan gjøres for å få dette til. Skolen kan således ikke forholde seg passiv i påvente av at initiativ skal komme fra eleven/foreldre. Noe annet er at skolen også plikter å foreta de nødvendige undersøkelser dersom eleven/foreldre selv ber om det. At skolen har dette ansvaret, betyr likevel ikke at lærerne må foreta alle undersøkelser selv. I mange tilfeller må det således i tillegg innhentes sakkyndig vurdering etter opplæringslova § 5–3....."

Dette inneber at skolen, PP-tenesta og vedtaksinstansen har ansvar for at samarbeidet med eleven og foreldre blir ivaretatt på ein god måte på dei ulike trinna i prosessen, slik at ein kan kome fram til eit eigna opplæringstilbod for eleven.

Sivilombudsmannen uttala i sak 1999/1079 at korkje opplæringslova eller forvaltningslova krev at det ligg føre ein søknad om spesialundervisning. Opplæringslova krev berre at det ligg føre

sakkunnig vurdering, og at dei føresette har samtykt i både i utarbeidinga av denne og i at det blir fatta vedtak om spesialundervisning. Dessutan skal dei ha fått høve til å uttale seg før det vert fatta vedtak.

Minimumskrav (ikkje uttømande):

Skoleeigar skal:

- sikre at undervisningspersonale av eige tiltak vurderer om elevar har behov for spesialundervisning, og melder frå til rektor
- sikre at skolane gjer de undersøkingar som er nødvendige for å finne ut om ein elev treng spesialundervisning, eller kva slags opplæring eleven treng, dersom elevane eller foreldra krev det
- sikre elev- og foreldremedverknad i sakshandsaminga

Dokumentasjon og vurdering

Fylkesmannen viser her til dokumentasjon knytt til § 5-1, der skolane synleggjer kva rutinar dei har for å vurdere, avdekkje og følgje opp elevane. Vi viser igjen til Bjerkreimmodellen, der ein systematisk gjennomgår kvar elev på skolen. Ved behov tar mellom anna teamet initiativ til å starte opp samarbeidsmøte skole – heim. Ved Bjerkreim skole nyttar dei også "Tiltaksark" når dei set i verk tiltak knytta til enkeltelevar med ulike utfordringar, mellom anna faglege og sosiale vanskar. Vikeså skole har utarbeidd spesial- og sosialpedagogiske rutinar der testing, oppmelding og åtferdsavvik er synleggjorde. Rutinar for samarbeid heim-skule omfattar mellom anna forventningar til føresette/ skolen og retningslinjer for heim-skolesamtalen der tema i tilsynet blir omtala.

Begge skolane har rutinar for å innhente samtykke frå foreldra, og for å leggje til rette for medverknad i sakshandsaminga.

Fylkesmannen sin konklusjon

Skolane gjer dei undersøkingar som er nødvendige for å finne ut om eleven treng spesialundervisning, og dei har rutinar for samhandling med elevane og dei føresette.

§ 5-5. Unntak frå reglane om innhaldet i opplæringa

Reglane om innhaldet i opplæringa i denne lova og i forskrifter etter denne lova gjeld for spesialundervisning så langt dei passar. For elev som får spesialundervisning, skal det utarbeidast individuell opplæringsplan. Planen skal vise mål for og innhaldet i opplæringa og korleis ho skal drivast. Også avvikande kontraktsvilkår for lærlingar kan fastsetjast i den individuelle opplæringsplanen.

Skolen skal kvart halvår utarbeide skriftleg oversikt over den opplæringa eleven har fått, og ei vurdering av utviklinga til eleven. Skolen sender oversikta og vurderinga til eleven eller til foreldra til eleven og til kommunen eller fylkeskommunen.

Lovkommentar:

I Ot.prp. nr. 46 (1997-1998) står det blant anna at den individuelle opplæringsplanen må ta utgangspunkt i den generelle delen av læreplanane og læreplanane i faget så langt dei passer, og også ta utgangspunkt i lærevanskane og læreutsiktene til den enkelte eleven slik det går fram av den sakkunnige vurderinga. Vidare at den individuelle opplæringsplanen skal vise mål for - og innhaldet i opplæringa og korleis den skal drivast, og at ein må samordne planen med planen for klassen.

Etter opplæringslova § 5-5 skal skolen kvart halvår utarbeide skriftleg oversikt over den opplæringa eleven har fått og ei vurdering av utviklinga til eleven. Denne vurderinga må skje med bakgrunn i IOP og dei mål som er sett for eleven. Halvårsrapporten skal ligge til grunn for utarbeiding av ei eventuell ny melding om behov.

Minimumskrav (ikkje uttømande):

Skoleeiger skal:

- sikre at elevar som får spesialundervisning har individuell opplæringsplan, og at planen viser mål, innhald og gjennomføring av opplæringa.
- sikre at skolen kvart halvår utarbeider skriftlig oversikt over den opplæringa eleven har fått og gi en vurdering av utviklinga til eleven. I dette ligg at:
 - o vurderinga må skje med bakgrunn i IOP og dei mål som er sette for eleven.
 - o vurderingane i halvårsrapporten skal kunne gi grunnlag for å vurdere om spesialundervisninga bør vidareførast, endrast eller avsluttast
- sikre at skolen sender halvårsrapporten til eleven eller til føresette og til kommunen.

Dokumentasjon og vurdering

Det går fram av dokumentasjon og intervju at arbeidet med IOP-ar og halvårsrapportar er høgt prioritert ved skolane. PPT har utarbeidd ny mal, som av brukarane blir vurdert til å vere eit godt verktøy i arbeidet. Det er god delekultur på begge skolane, og arbeidet blir følgt opp av dei spes.ped.ansvarlege ved skolane.

For alle elevane unntatt to er det vedlagt IOP-ar for inneverande skoleår. Det følgjer av opplæringslova § 5-5 at alle elevar med vedtak om spesialundervisning skal ha IOP.

Skolane utarbeider emneplan for dei fleste faga der det blir gitt spesialundervisning. Avvik frå kompetansemål i læreplanverket er i varierende grad synleggjort for dei elevane dette gjeld. Utforminga av realistiske opplæringsmål er for mange av elevane lite konkrete og målbare. For nokre av elevane omfattar slike emneplanar også område frå den generelle delen av læreplanen. Den individuelle opplæringsplanen er elevane sin læreplan, og skal synleggjere kva som er realistiske opplæringsmål for eleven. Utforminga av desse måla må vere konkrete, slik at skolen skal kunne vurdere måloppnåinga for eleven.

Det går fram av fleire av IOP-ane at det blir gitt spesialundervisning i andre fag enn det som er vist til i sakkunnig vurdering og enkeltvedtak. Det skal vere samsvar mellom sakkunnig vurdering - vedtak - IOP og halvårsrapport. Dersom opplæringssituasjonen og behova for eleven endrar seg, må det utarbeidast ny sakkunnig vurdering som omhandlar denne endringa. Nytt vedtak må byggje på den nye sakkunnige vurderinga.

Sidan mange av IOP-ane ikkje er konkrete nok i forhold til realistiske mål, vil det ikkje vere tilstrekkeleg grunnlag for å kunne vurdere måloppnåinga for eleven i dei ulike faga. Dette vil igjen verke inn på vurderingane som skal gjerast i høve til om spesialundervisninga skal kunne vidareførast, endrast eller avsluttast.

Det er rutinar for at halvårsrapportane blir sendte til eleven/føresette og til kommunen.

Fylkesmannen sin konklusjon

Bjerkreim kommune sikrar ikkje at alle individuelle opplæringsplanar og halvårsrapportar er i samsvar med opplæringslova, jf. § 5-5.

Opplæringslova § 5-6. Pedagogisk-psykologisk teneste

Kvar kommune og kvar fylkeskommune skal ha ei pedagogisk-psykologisk teneste. Den pedagogisk-psykologiske tenesta i ein kommune kan organiserast i samarbeid med andre kommunar eller med fylkeskommunen.

Tenesta skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å leggje opplæringa betre til rette for elevar med særlege behov. Den pedagogisk-psykologiske tenesta skal sørge for at det blir utarbeidd sakkunnig vurdering der lova krev det. Departementet kan gi forskrifter om dei andre oppgåvene til tenesta.

Lovkommentar

I Utdanningsdirektoratet sin Veileder om spesialundervisning..står blant anna at PP– tenesta er etter lova kommunen sin sentrale sakkunnige organ. Kravet om ei ”teneste” vil seie krav om ein viss kontinuitet i personale og organisering. Dette inneber at det ikkje er høve til berre å basere seg på kjøp av enkelttenester frå forskjellig hald. Poenget med dette er blant anna å sikre habilitet, kompetanse, tilgjenge og oversikt over den totale opplæringsssituasjonen i kommunen og samordne oppfølging av den enkelte elev med særskilte behov, med blikk på å få til ei forsvarleg og likeverdig opplæring. PP- tenesta kan ikkje avvise nokon som har krav på tilbod frå tenesta, med den grunngevinga at det er for liten kapasitet. Det må dessutan leggjast til grunn at kapasiteten til PP- tenesta må være tilstrekkeleg stor til at utredningsoppgåvene kan bli løyste innan rimeleg tid. Opplæringslova understrekar PP- tenesta si tosidige oppgåve: PP-tenesta skal sørge for at det blir utarbeidd sakkunnige vurderingar når lova krev det, og tenesta skal hjelpe skolen i arbeidet med kompetanseutvikling og organisasjonsutvikling for å leggje forholda betre til rette for elevar med særlege behov.

Sjølv om PP–tenesta organisatorisk og økonomisk høyrer inn under kommunen, vil ikkje det seie at PP–tenesta kan instruerast om kva som skal være konklusjonen i dei faglege tilrådingane. Det er lova som stiller krav og fastset kva den sakkunnige vurderinga skal grei ut og ta standpunkt til.

I Ot.prp. nr. 46 (1997-1998) er blant anna uttalt at: ”I lys av det generelle prinsippet om at kommunane og fylkeskommunane bør stå fritt når det gjeld den nærmare organiseringa av dei kommunale og fylkeskommunale tenestene, har departementet ikkje funne å gå inn for å gi forskrifter.

Det er dessutan ein føresetnad at den pedagogisk-psykologiske tenesta er organisert slik at ho er tilgjengeleg for dei gruppene ho særleg skal stå til teneste for, det vil seie alle barn, unge og vaksne med særlege opplæringsbehov i kommunen eller fylkeskommunen.

Gjennom krav til dei oppgåvene som skal gjerast, blir det likevel stilt krav til kva den pedagogisk-psykologiske tenesta skal tilby - anten sjølv eller med ekstern hjelp – og til kvaliteten og det faglege innhaldet i arbeidet. Samtidig understrekar departementet det generelle forvaltningsrettslege kravet om at saker skal førebuast og avgjerast innan rimeleg tid. Departementet meiner at ei kommunal organisering av den pedagogisk-psykologiske tenesta som fører til at tenesta er ute av stand til å få gjort desse oppgåvene på ein forsvarlig måte og i rimelig tid, er i strid med desse generelle reglane.”

Minimumskrav (ikkje uttømande):

Skoleeiger skal

- ha ei pedagogisk-psykologisk teneste som:
 - har kapasitet til å få utført dei oppgåvene lovverket fastset på ein forsvarleg måte og innan rimeleg tid ut frå skoleeigar si plikt til å sikre eleven tilfredsstillande utbyte av opplæringa
 - har ei sjølvstendig fagleg rolle i samband med sakkunnearbeidet
 - har tilstrekkeleg kompetanse
 - deltek i det systemretta arbeidet skolen må gjere for å leggje opplæringa til rette for elevar med særskilte behov

Dokumentasjon og vurdering

Dalane PPT er ei interkommunal PP-teneste for kommunane Eigersund, Lund, Sokndal og Bjerkreim. Bjerkreim er representert i styret ved kommunalsjef. Av dokumentasjon og intervju kjem det fram at det er jamlege møter, og at kommunen har påverknad i høve til saker som er viktige for arbeidet knytt til enkeltelevar og systemretta arbeid i kommunen.

Dalane PPT har etter Fylkesmannen sitt tilsyn i Eigersund og rapport frå Rogaland revisjon hatt ein gjennomgang av dei sakkunnige vurderingane ved kontoret. Dette har resultert i at ventetida er redusert, og at dei sakkunnige vurderingane omtalar eventuelle avvik får kompetansemål. Det kjem fram i intervju at det i gjennomsnitt er ei ventetid på ca 3 mnd.

Det kom fram i intervju at PPT har ei sjølvstendig rolle i sakkunnearbeidet. Det er ikkje lagt føringar for dette frå kommunen. Det kom vidare fram at PPT har kompetanse og bemanning til å ivareta dei lovpålagte oppgåvene i kommunen.

Sjølv om mesteparten av tida til PPT blir brukt til sakkunnearbeid, får begge skolane tilbod om kurs og rettleiing i meir systemretta arbeid. PPT har ei sentral rolle i utarbeiding av mal for IOP-ar/ halvårsrapportar, og har gitt opplæring til skolane knytt til dette.

Fylkesmannen sin konklusjon

Bjerkreim kommune har ei PP-teneste som er i samsvar med opplæringslova, jf. § 5-6

§ 13-10 Ansvarsomfang

§ 13-10 annet ledd

Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslova og forskriftene til lova blir oppfylte.

Kommunen/fylkeskommunen og skoleeigaren for privat skole etter § 2-12 skal ha eit forsvarleg system for å følgje opp resultatane frå desse vurderingane og nasjonale kvalitetsvurderingar som departementet gjennomfører med heimel i § 14-1 fjerde ledd.

Lovkommentar

I Ot prp nr 55 (2003-2004), står det til opplæringslova § 13-10 blant anna at: ” Det er presisert i føresegna at skoleeigarane både skal ha eit forsvarleg system for å vurdere om krava i lovverket og forskriftene blir oppfylte, og eit forsvarleg system for å følgje opp resultatane frå desse vurderingane og nasjonale kvalitetsvurderingar.

Skoleeigarane står fritt til å forme ut sine eigne system, tilpassa lokale forhold. Det er ikkje lagt føringar for korleis systemet skal vere, utover det at det er eit krav at systemet for vurdering og

resultatoppfølging skal vere forsvarleg. Eit forsvarleg system er eit system som er eigna til å avdekkje eventuelle forhold som er i strid med lov og forskrift, og som sikrar at det blir sett i verk adekvate tiltak der det er nødvendig. Eit forsvarleg system føreset jamleg resultatoppfølging og vurdering av om lovverket blir følgt. ”

Etter forarbeida har skoleeigarane ”frihet til å ha et system tilpasset ut fra lokale forhold”. Dette gjer at mange ulike rutinar for systematisk vurdering og oppfølging vil liggje innanfor lova sine krav. Det sentrale vurderingstemaet i samband systemkravet i § 13-10 blir dermed om systemet, uavhengig av utforminga, er eigna til å ”avdekkje eventuelle forhold som er i strid med lovverket m.m., og som sikrar at det blir sett i verk adekvate tiltak der det er nødvendig.” Det er konklusjonen med omsyn til dette som er avgjerande for om skoleeigar er innanfor lova sine krav eller ikkje, ikkje systemet si konkrete utforming.

Det må gjerast ei vurdering av om systemet til skoleeigar har ein storleik og eit innhald med rutinar for implementering og vedlikehald som kontinuerleg sikrar gjennomføringa av lovpålagte oppgåver, også oppfølging av nasjonale vurderingar. Det skal kunne dokumenterast at systemet fungerer i praksis,

Om systemet, slik det er utforma og slik det fungerer i praksis, oppfyller lovkravet må vurderast konkret i det enkelte tilfellet, bl.a. ut i frå skoleeigar sin storleik, organisasjon, kompleksitet, etc. Eksempelvis vil det typisk i små kommunar vere lettare for skoleeigar å ha oversikt og halde seg oppdatert om skolesituasjonen generelt og om dei enkelte elevane sin situasjon spesielt, enn kva som er tilfellet i større verksemder. Slike faktorar vil bety noko for vurderinga av kva slags storleik og innhald systemet må ha for å vere forsvarleg i det konkrete tilfellet.

Ein føresetnad for å utforme og implementere eit forsvarleg system er at skoleeigar har tilstrekkeleg og rett kompetanse i alle relevante deler av sin organisasjon. På kommuneadministrasjonsnivået kan dette sjåast i lys av opplæringslova § 13-1 fjerde ledd der det er stilt krav til at ”kommunen skal ha skolefagleg kompetanse i kommuneadministrasjonen over skolenivået”. I Ot.prp. nr. 46. (1996-1997) er det presisert at ”[r]egelen set krav om realkompetanse når det gjeld pedagogikk og regelverk for skolen”. Det er ikkje presisert nærare kva funksjon denne personen skal ha i administrasjonen eller i avgjerdslina til kommunen. Det avgjerande vil vere, både med omsyn til oppl. § 13-1 tredje ledd og med omsyn til § 13-10 om systemkravet om skoleeigar har ein administrasjon som er i stand til å ivareta/sikre at opplæringsregelverket vert oppfylt. Slik sett må dei nemnde reglane sjåast i samanheng.

Kommunane har stor fridom med omsyn til organisering. Valet av organiseringsmodell synest frå tid til annan å verke inn på kommunen sin evne til å oppfylle krav i opplæringsregelverket. Spesielt synest det å vere ein tendens at tonivåmodellen i praksis fører til problem med å oppfylle sentrale reglar i opplæringslova, i sær krava til forsvarleg system og skolefagleg kompetanse i kommuneadministrasjonen. Sjølv om den innretninga kommunen har vald for organisasjon er legitim etter kommunelovgivinga skal det gjevast pålegg i den grad valet av organisasjonsmodell i praksis fører til brot på opplæringsregelverket. Kommunar kan altså ikkje legitimere brot på opplæringslova sine krav med å vise til val av organisasjonsmodell.

Tilsvarende gjeld kommunelova sitt høve til å delegere mynde til interkommunale organ, jf. kommunelova kapittel 5. Dette høvet inneber berre ei delegering av mynde/oppgåver. Ansvaret for oppfyllinga av lovpålagte oppgåver kan ikkje delegerast (dette gjeld for all delegering). Dersom interkommunale løysningar fører til lovstridige resultat skal det konstaterast pålegg hos den kommunen som har delegert mynden. Rutinar for kontroll og kvalitetssikring av slike interkommunale løysningar skal vere ein del av kommunen sitt forsvarlege system.

Minimumskrav til (ikkje uttømande):

- Skoleeigar må sjølv foreta aktive grep for å sikre at regelverket blir oppfylt i eigen organisasjon.
 - Systemet skal kunne dokumenterast skriftleg
 - Skoleeigar må kunne beskrive systemet og kunne dokumentere at systemet er tilstrekkeleg kjent i relevante deler av verksemda (hos dei som har ein funksjon i systemet)
 - Skoleeigar skal sikre at systemet er kontinuerleg, konsistent og robust mot endringar i organisasjonen
 - Systemet skal vise kva rutinar for kartlegging, vurdering, korrigering, kommunikasjon og samhandling som skal realisere føremålet med systemet
 - Systemet skal vere eigna til å sikre at adekvate tiltak blir sett i verk når det blir avdekte brot på regelverket
 - Skoleeigar skal sørge for at brukarane av regelverket har kjennskap til systemet
 - Skoleeigar skal ha rapporteringsrutinar som sikrar kartlegging av om tiltaka som blir sett i verk verker etter føremålet.
 - Systemet må være gjennomført i organisasjonen – det er korleis systemet fungerer i praksis som er avgjerande med omsyn til om det er lovmessig
 - Skoleeigar må sørge for tilstrekkeleg kompetanse i alle relevante ledd av verksemda for å kunne vurdere data og situasjonar opp mot lovkrava

Dokumentasjon og vurdering

SKV- systematisk kvalitetsvurdering er utarbeidd av Bjerkreim kommune for å oppfylle intensjonen i opplæringslova om at kommunen skal ha eit forsvarleg system for vurdering av om krava i opplæringslov og forskrift blir oppfylt. Det er kommunalsjef som i samarbeid med rektorane ved dei to skolane i kommunen har utarbeidd planen.

SKV- planen inneheld ei oversikt over ulike kontrollområde for Bjerkreim kommune, og kva område kommunen og skolane har vald å sette fokus på gjennom sitt internkontrollsystem. Av planen går det blant anna fram at koordineringsteama ved skolane skal følgje opp ressurstildelinga til elevane med spesialpedagogiske tiltak og vurdere fagleg utvikling og dei ulike tiltaka for elevane. Paragrafane knytta til tema for tilsynet er også nemnd i SKV- planen. Det går likevel ikkje fram korleis desse skal konkret vurderast og følgjast opp. Det går heller ikkje fram av andre dokument at kommunen har vurdert om skolane oppfyller lovkrava knytt til tilsynsystema. I intervju kom det fram SKV- planen ikkje er eit aktivt dokument som er brukt for å kunne vurdere lovkrava på tilsynsområde. Kommunalsjefen har elektronisk tilgang til alle dokumenta knytte til elevane med enkeltvedtak, men dokumenta blir på kommunenivå likevel ikkje vurdert i forhold til lovkrava. Det kom vidare fram i intervjuet at det ikkje er føringar frå kommunen på korleis dette arbeidet skal utførast og kvalitetssikrast.

Det er lagt fram eit delegeringsreglement med delegering får kommunestyret til rådmann. Reglementet er revidert av kommunestyret 13.06.2007. Delegasjonsreglementet er ikkje oppdatert etter gjeldande lovverk. Det opererer dermed med feil lovtilvisingar. Den interne vidaredelegeringa frå rådmann til kommunalsjef og til rektor er mangelfull og uklår.

Det går fram av dokumentasjon at det er rektor som fattar enkeltvedtak om spesialundervisning, og det kom det fram i intervjuet at dei var kjent med at dette var rektor sitt ansvar. Etter Fylkesmannen si vurdering må kommunen sikre at vedtak blir fatta etter delegert mynde. Vedtak som er fatta utan delegert mynde kan vere ugyldige.

Etter Fylkesmannen si vurdering er SKV- planen eit godt utgangspunkt for arbeidet kommunen er pålagt etter § 13-10 andre ledd. Oversikta over ulike fora og treffpunkt for samhandling internt på skolane og mellom skole- og kommunenivå, er synleggjort på ein oversiktlig og god måte.

For at SKV- planen skal kunne vere eit forsvarleg system, må denne innehalde ein oversikt over kva tid, kven, kva og korleis slik oppfølging frå kommunenivå skal gjennomførast. Vidare må kommunen kunne dokumentere at slik oppfølging med skolane er gjennomført i praksis, og at det er kompetanse i kommunen til å avdekkje eventuelle lovbrøt.

Fylkesmannen sin konklusjon

Bjerkreim kommune har ikkje eit forsvarleg system for å kunne avdekke og følgje opp om lovkrava knytt til spesialundervisninga blir oppfylt.

5. Pålegg om endring

På bakgrunn av det som går fram av ovannemnde dokumentasjon og vurdering gjev Fylkesmannen slikt pålegg:

- 1) Bjerkreim kommune må sikre at enkeltvedtaka er i samsvar med krav i opplæringslov og forvaltningslov. Bjerkreim kommune må sjå til at:
 - a. Bjerkreim skule sine enkeltvedtak er klare og tydelege når det gjeld kva innhald/fag som skal omfattast av spesialundervisninga
 - b. Bjerkreim skule sine enkeltvedtak grunngjev avvik frå sakkunnig vurdering
 - c. Bjerkreim skule i sine enkeltvedtak viser til at Fylkesmannen er klageinstans
 - d. Bjerkreim skule og Vikeså skule sine enkeltvedtak er i samsvar med tidsomgrepet i PPT si tilråding
 - e. Vikeså skule fattar enkeltvedtak for elevar som får opplæring på alternativ opplæringsarena
- 2) Bjerkreim kommune må sikre at alle dei sakkunnige vurderingane er i samsvar med lovkrava
 - a. Dei sakkunnige vurderingane må synleggjere realistiske opplæringsmål og eventuelle avvik frå kompetansemål i fag
- 3) Bjerkreim kommune må sikre at alle dei individuelle opplæringsplanane og halvårsrapportane er i samsvar med lovkrava
 - a. Eventuelle avvik får kompetansemåla i fag må synleggjerast, og måla må utformast slik at dei er konkrete og målbare
 - b. Halvårsrapportane må ta utgangspunkt i måla i IOP-en, og det må vurderast om spesialundervisninga skal vidareførast, endrast eller avsluttast
- 4) Bjerkreim kommune må sørge for at kommunen sitt systematisk kvalitetssikringssystem (SKV) tek i vare kravet om eit forsvarleg system for å sikre at lovkrav i opplæringslov og forvaltningslov blir oppfylt på tilsynsområdet.
 - a. SKV må innehalde ein oversikt korleis oppfølging på tilsynsområdet frå kommunenivå skal gjennomførast.
 - b. Bjerkreim kommune må utforme eit delegeringsreglement som synleggjer kven som er delegert mynde til å fatte enkeltvedtak på tilsynsområdet.

6. Oppfølging av tilsynsresultata – krav om eigenerklæring om at lovbrota er retta

Tiltak for å rette lovbrøt skal setjast i verk med det same.

Bjerkreim kommune skal gje ei skriftleg erklæring på at lovbrota er retta og dokumentere at det er utarbeidd tiltak i samsvar med pålegga.

Frist for innsending av slik erklæring er 25.06.2011.

7. Klagegang

Tilsynsrapporten er eit enkeltvedtak etter forvaltningslova § 2 bokstav b, og kan påklagast til Utdanningsdirektoratet. Ei eventuell klage skal sendast til Fylkesmannen innan tre veker frå det tidspunktet underretning om vedtaket er komen fram til kommunen som skuleeigar, jf. forvaltningslova §§ 28 og 29. Om utforming av klage, sjå forvaltningslova § 32.

Marta Vignes
seniorrådgivar/tilsynleiar

Hjalmar Arnø
rådgivar

Vedlegg 1:

Dokumentunderlag for Fylkesmannen sitt tilsyn

Materiale frå kommunenivå:

1. Systematisk kvalitetsvurdering.
2. Kompetanseutviklingsplan.
3. Årsmelding Bjerkreim kommune 2009
4. FAU- Årsmøte –lysark
5. Ulike møtereferat frå skoleforum
6. Ulike møtereferat frå SB-forum
7. Føringar i overgang mellom barnehage og skule i Bjerkreim kommune
8. Veien frå... barnehage til skole – lysark
9. PP-tjenesten – kontituering av styre
10. Tilstandsrapport 2010 for grunnskolen i Bjerkreim
11. Delegering frå kommunestyret til rådmann

Materiale frå PPT

12. Oversikt over ansatte i PP-tjenesten pr. 01.08.2010
13. Avtale om Pedagogisk-psykologisk teneste i Sokndal, Bjerkreim og Lund kommuner
14. Informasjonsskriv til skoler og barnehager datert 31.08.2010
15. Rutiner for henvisning til PP-tjenesten
16. Rutinebeskrivelse 1
17. Henvisningsskjema til PP-tjenesten
18. Mal for pedagogisk rapport

Materiale frå Bjerkreim skule

19. Verksemdsplan
20. Planer som er utarbeidet for å sikre spesialundervisning (Bjerkreimsmodellen)
21. Retningslinjer for overgang mellom barnehage og skole
22. Retningslinjer for overgang mellom barneskole og ungdomsskole
23. 6 elevsaker med sakkunnig vurdering, vedtak, IOP og halvårsrapporter

Materiale frå Vikeså skule

24. Infoperm
 - a. Organisering av skulen
 - b. Spesial og sosial pedagogiske rutinar
 - c. Informasjon om einskildvedtak til kommunalsjef for oppvekst og kultur
 - d. Plan for fellestid måndagar
 - e. Koordineringsmøte
 - f. Plan for overgangar mellom barnehage-skule, småskule-mellomtrinn/bytte av kontaktlærar og barnetrinn-ungdomstrinn
25. Skulen sin oversikt over elevar med sakkunnig vurdering
26. Referat frå møte i ressursteamet 2010
27. Ulike skriv/malar
 - a. Foreldreskjema når foreldre ikkje ønskjer vidare utreiing
 - b. Samtykke til Logos-testing
 - c. Samtykke til å snakke om elev ved namn i utvida ressursteam (URT)

- d. Skjema ved bruk av lydbøker
- e. Skjema til bruk ved opplæring på PC
- f. Plan over planleggingsdag ved oppstart
- g. Einskildvedtak når sakkunnig vurdering ikkje gir rett etter § 5-1

28. Fordeling av ekstraressursar. Skuleåret 10/11

29. Oppsummering av K-team hausten 2010

30. Opplysningar ein treng for å skrive vedtak om spesialundervisning

31.6 elevsaker med sakkunnig vurdering, vedtak, IOP og halvårsrapporter

32.2 elevsaker for elevar som er utplassert deler av opplæringstida

33.2 elevsaker - dysleksi